

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 23 czerwca 2023 r.

Wydział Polityki Społecznej
PS-II.431.2.6.2023

Szanowna Pani
Małgorzata Podgórska
Dyrektor Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Konopnickiej 26
19-520 Banie Mazurskie

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich** (ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie) (REGON: 790009153; NIP: 845-17-55-213).

W okresie objętym kontrolą od dnia 5 sierpnia 2021 r. funkcję Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich pełni Pani Małgorzata Podgórska.

(dowód: akta kontroli: 11.7-11.8, 11.10)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Paulina Sigiel – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Ełku;

- legitymacja służbowa nr 41/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 19 maja 2023 roku nr FK-IV.0030.481.2023 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich.

(dowód: akta kontroli: 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach **od 29 maja 2023 roku do 6 czerwca 2023 roku**. Odnotowana została pod pozycją 1/2023 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich.

(dowód: akta kontroli: 11.9)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w czasie wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera. Upoważnienie do kontroli zostało przesłane przez e-puap przed rozpoczęciem kontroli. W czasie wideokonferencji poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Dyrektorem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.2.7.2023.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2021/2022 (od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie informacji przekazanych przez jednostkę i sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za IV kwartał 2021 roku oraz I, II i III kwartał 2022

roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wydatkowano ogółem kwotę **1 509 177,22 zł**, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **1 108 648,68 zł** (stanowiło to ok. **73,46 %** kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **462 212,00 zł (4 095 świadczeń)**;
 - Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę **646 436,68 zł (1 255 świadczeń)**.
2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. **Wójt Gminy Banie Mazurskie** - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 przeznaczył ze środków własnych w: IV kwartale 2021 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2022 kwotę **49 545,34 zł**.

(dowód: akta kontroli: 10.17-10.20, 11.12)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Banie Mazurskie liczy ok. 3 530 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Banie Mazurskie. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Banie Mazurskie.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich wykonywał swoją działalność na podstawie uchwały nr XIX/113/2016 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich. Statut został zmieniony trzykrotnie (ostatnia zmiana z dnia 25 marca 2021 r.)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wprowadzony Zarządzeniem Nr 9/2016 Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich z dnia 29 sierpnia 2016 roku. Regulamin zmieniono trzykrotnie (ostatnia zmiana z dnia 12 stycznia 2012 r.) Po dokonanej analizie dokumentów kontroler stwierdził, że obowiązujący Regulamin organizacyjny jest aktualny w zakresie objętym kontrolą (§ 3 Regulaminu).

(dowód: akta kontroli: 10.13-10.16, 10.21-10.24, 11.11)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że GOPS Banie Mazurskie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmowało się dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku inspektora oraz referenta, których bezpośrednim przełożonym był Dyrektor GOPS w Baniach Mazurskich. Pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Banie Mazurskie - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych oraz podpisywania decyzji. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

W okresie objętym kontrolą pracownicy uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolerowi certyfikaty oraz podpisany przez Dyrektora GOPS wykaz odbytych szkoleń.

(dowód: akta kontroli: 10.1-10.5, 10.6-10.12, 10.26, 11.2)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich mieści się na parterze budynku Urzędu Gminy w Baniach Mazurskich przy ulicy Konopnickiej 26. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu na parterze budynku o powierzchni ok. 12 m². Stanowiska pracy osób realizujących zadania objęte kontrolą wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Na korytarzu nieopodal wejścia do pomieszczenia, w którym realizowane są zadania objęte kontrolą – umieszczono krzesła oraz stolik z przeznaczeniem dla interesantów.

Akta spraw gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem, nazwiskiem oraz numerem. Numery klientom nadawane są wg rejestru spraw, a te czki ułożone są zgodnie z nadaną numeracją. Dokumenty przechowywane są w zamkniętych na klucz szafach ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolerowi przekazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że w GOPS w Baniach Mazurskich osoby realizujące zadania objęte kontrolą posługiwały się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 11.11)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji podpisanej przez Dyrektora GOPS wynika, że w okresie objętym kontrolą nie rozpatrywano żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 11.5)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerowi materiałów wynikało, że w okresie objętym kontrolą GOPS w Baniach Mazurskich prowadził **111 postępowań** administracyjnych dotyczących rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **100** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano **4** decyzje odmowne);
- **11** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano **6** decyzji odmownych);

W okresie objętym kontrolą w GOPS Banie Mazurskie prowadzono **2** postępowania związane z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu (wydano 2 decyzje). Nie prowadzono natomiast postępowań w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty. Nie prowadzono postępowań odnośnie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń. Ponadto wpłynęło 6 odwołań dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego. Odwołania zostały zakończone następująco: 1 decyzja została utrzymana w mocy, a 5 decyzji zostało uchylonych przez organ II instancji i SKO przyznało świadczenie pielęgnacyjne.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich skontrolowano akta **15** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **17** postępowań administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 11.1, 11.13 -11.17, 12.3)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez GOPS w Baniach Mazurskich okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **9** spraw związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **11 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **7** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,

- 2 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
- 1 postępowania dotyczące zmiany lub uchylenia poprzednio wydanej decyzji przyznającej prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenia,

(dowód: akta kontroli: 14-16)

- **6 spraw** związanych ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **6 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji przyznającej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 13, 17)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 3 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca października 2022 roku.

(dowód: akta kontroli: 12.1)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolera próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia

- **uchybie nie mające wpływu na kontrolowaną działalność tj.**

W 5 przypadkach stanowiących 29,41 % kontrolowanych akt - przed wydaniem decyzji odmownej brak było udokumentowanego zawiadomienia strony wynikającego z art. 79 a w zw. z art. 10 § 2 i § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Dotyczy decyzji: GOPS.ŚR.522.57.2021/2022.RK, GOPS.ŚR.522.61.2021/2022.RK, GOPS.ŚR.522.17.3.2022.RK, GOPS.ŚR.522.20.2022. RK, GOPS.ŚR.522.24.2.2022.MK

Skutek ustalonych uchybień:

W ww. sprawie negatywnymi skutkami dla strony może być niemożliwość do wypowiedzenia się w zakresie wskazanych przez organ niespełnionych przesłanek do wydania decyzji zgodnej z żądaniem strony tj. np. przedkładania dodatkowych dowodów.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

1/ Bezwzględne stosowanie procedur wynikających z art. 79 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 roku, poz. 2000 ze zm.), w zakresie odmowy prawa do świadczeń.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki**